

RUOKATURVA JA RUOKAJÄRJESTELMIEN TULEVAISUUS

KESKEISIÄ KYSYMYKSIÄ SUOMEN KEHITYSPOLITIIKALLE

“RUOKATURVA JA RUOKAJÄRJESTELMIEN TULEVAISUUS – KESKEISIÄ KYSYMYKSIÄ SUOMEN KEHITYSPOLITIIKALLE” - JULKAISU

- Toteuttajana KPT:n jäsenistöstä koottu asiantuntijaryhmä
- Tietoperustainen analyysi
- Oikeus ruokaan eli riittävä ravinto kuuluu ihmisarvoisen elämän perusedellytyksiin
- Kestävän kehityksen tavoite kaksi: nälän poistaminen, ruokaturvan saavuttaminen, ravitsemuksen parantaminen sekä kestävän maatalouden edistäminen
- Kestävän kehityksen tavoitteen kaksi saavuttaminen vaatii myös monien muiden tavoitteiden saavuttamista

JULKAISUN SISÄLTÖ

Tiivistelmä

1. Ruokaturva ja ruokajärjestelmä – miksi ne ovat akuutteja aiheita?
2. Ketkä ovat ruokaturvattomia ja miksi?
3. Mitkä ovat keskeisiä globaalin ruokajärjestelmämme haasteita?
4. Miten ruokaturva ja ruokajärjestelmä näkyvät Suomen kehityspolitiikassa ja kehitysyhteistyössä?
5. Ruokaturvan ja –järjestelmien tulevaisuus: miten Suomi voi edistää kestävämpää tulevaisuutta?

1. RUOKATURVA JA RUOKAJÄRJESTELMÄT – MIKSI NE OVAT AKUUTTEJA AIHEITA?

- Maailman ruokajärjestelmien pitäisi taata ruokaturva ja hyvä ravitsemus kasvavalle väestölle niin, että ruoantuotannon ekologisia edellytyksiä ei murenneta ja alttius ruokakriiseille vähenee.
- Kroonisesta aliravitsemuksesta kärsivien määrä kasvanut viime vuosina ja vuonna 2019 heitä oli 690 miljoonaa.

2. KETKÄ OVAT RUOKATURVATTOMIA JA MIKSI?

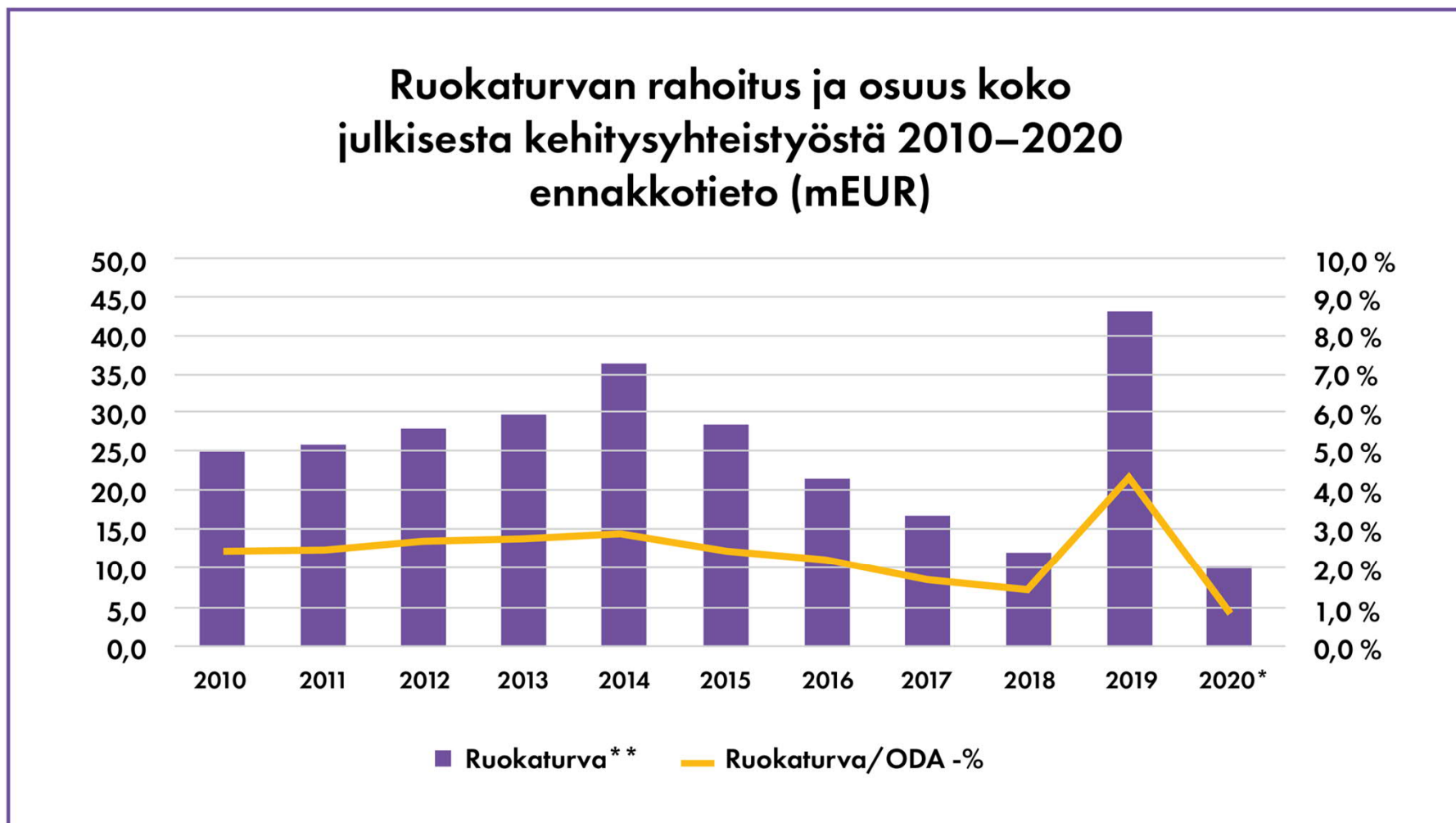
- Kaksi miljardia eli 25,9 prosenttia maailman väestöstä ei saanut säännöllisesti riittävästi ravitsevaa ja turvallista ruokaa vuonna 2019.
- Erityisesti haavoittuviin ryhmiin kuuluvat kokevat ruokaturvattomuutta, kuten naiset ja tytöt, alkuperäiskansoihin kuuluvat, vammaiset ihmiset, kaikkein köyhimmät, pienviljelijät, kalastajat ja muut ruokatuotannon parissa työskentelevät.
- Ruokaturvaa heikentävät monet tekijät, jotka usein liittyvät toisiinsa, esimerkiksi köyhyys, eriarvoisuus ja heikko asema, katastrofit, konfliktit, ilmastonmuutos.

3. MITKÄ OVAT KESKEISIÄ GLOBAALIN RUOKAJÄRJESTELMÄMME HAASTEITA?

- Nykyinen ruoantuotanto ylittää planetaarisia kynnysarvoja (esim. luonnon monimuotoisuus, makean veden käyttö).
- Ilmastonmuutos on jo vaikuttanut ruokaturvaan.
- Muutokset globaalissa kaupassa, taloudessa ja markkinoissa muokkaavat ruokajärjestelmiä, samoin väestönkehitys ja kaupungistuminen.
- Julkisen tuen väheneminen ja yksityisten investointien lisääntyminen ovat myös vaikuttaneet ruokajärjestelmiin. Taloudelliset kannustimet ovat ohjanneet mm. siirtymään eläimille tarkoitetun ruoan tai biopolttoaineiden tuotantoon.
- Poliittikkajohdonmukaisuuden tarve on tunnistettu, mutta käytännön toimenpiteet vielä vähäiset.

4. MITEN RUOKATURVA JA RUOKAJÄRJESTELMÄT NÄKYVÄT SUOMEN KEHITYSPOLITIIKASSA JA KEHITYSYHTEISTYÖSSÄ?

5. RUOKATURVAN JA –JÄRJESTELMIEN TULEVAISUUS: MITEN SUOMI VOI EDISTÄÄ KESTÄVÄMPÄÄ TULEVAISUUTTA?

Poimintoja suosituksista:

- Suomen tulee vaikuttaa aktiivisesti YK:n ruokajärjestelmähuippukokouksessa, jotta sen lopputulos kirittää kestäväää muutosta ja kuroo umpeen paikallisten, alueellisten ja maailmanlaajuisten ruokajärjestelmien välistä epätasa-arvoisuutta. Suomen tulee myös sitoutua toteuttamaan huippukokouksen toiminta-agendaa kansallisesti ja kansainvälisesti.
- Suomi tulee ottaa aktiivinen rooli kansainvälisissä järjestöissä ja neuvotteluprosesseissa, jotta maatalouden rooli ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja sen hillitsemisessä vahvistuu sekä luonnon monimuotoisuuden merkitys ruokaturvalle tiedostetaan ja huomioidaan entistä vahvemmin monenkeskisesti. Suomi voi ja sen tulee profiloitua myös ”ruokaturvadiplomaattina” ja korostaa ruokaturvaan liittyvien teemojen kytköksiä sekä uusia lähestymistapoja ruokaturvan vahvistamiseksi.

5. RUOKATURVAN JA –JÄRJESTELMIEN TULEVAISUUS: MITEN SUOMI VOI EDISTÄÄ KESTÄVÄMPÄÄ TULEVAISUUTTA?

Poimintoja suosituksista:

- Ruokaturva ja ruokajärjestelmien muutos tarvitsevat valtioneuvostotason mekanismin, jolla arvioidaan globaaliin ruokaturvaan vaikuttavia päätöksiä kestävästä kehitystä tukevan politiikkajohdonmukaisuuden näkökulmasta. Erityistä huomiota on kiinnitettävä kaikkein köyhimpiin maihin ja haavoittuvimpiin ryhmiin vaikuttaviin asioihin. Kestävän kehityksen toimikunta ja sen työvaliokunta voisivat tarjota foorumin hallintorajat ylittävälle tarkastelulle osana Suomen kestävästä kehityksestä toimeenpanoa.
- Kestävien ruokajärjestelmien ja ruokaturvan edistämisen tulee näkyä kehityspoliittisten linjausten lisäksi rahoituksena. Suomen tulee viipymättä luoda uskottava ja konkreettinen suunnitelma kehitysyhteistyövarojen nostamiseksi YK:n suosittelmalle tasolle ja tämän myötä ruokaturva-, maatalous- ja maaseutukehityssektoreille osoitetun rahoituksen lisäämiseksi.

Kiitos!

